

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax: 210-2124524

Αθήνα, 15-6- 2020
Αριθμ. Πρωτ.: 354/105808

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/υση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Ενίσχυση πρωτογενούς τομέα παραγωγής λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 5631/9-4-2020**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Π. Μαντάς**, για τα θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας πληροφορούμε τα εξής:

Αναφορικά με τη στήριξη και την προστασία που παρέχει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) στις ελληνικές επιχειρήσεις, προκειμένου να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά τους και οι θέσεις εργασίας σε αυτές, καθώς και στους παραγωγούς δεδομένων των ιδιαίτερων συνθηκών λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, σημειώνονται τα ακόλουθα:

Ήδη από τις 20.3.2020, το Υπουργείο Οικονομικών, κατόπιν συνεννόησης με την Πολιτική Ηγεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προχώρησε στην κατ' αρχήν εξειδίκευση των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στη Γεωργία και την Αλιεία της χώρας μας και οι οποίες περιελήφθησαν στη σχετική λίστα με τους κλάδους που εντάσσονται στα μέτρα στήριξης που εξήγγειλε η Κυβέρνηση. Σημειώνεται ότι, τα συγκεκριμένα μέτρα αφορούν τις επιχειρήσεις των κλάδων εκείνων που πλήττονται από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης του κορωνοϊού στη χώρα μας. Σε αυτό το πλαίσιο, οι περαιτέρω πολιτικές στήριξης, τόσο σε επίπεδο μέτρων όσο και σε επίπεδο κλάδων, θα καθορίζονται με σχετικές υπουργικές αποφάσεις και ανάλογα με την εξέλιξη της κρίσεως.

Οι κλάδοι που εντάσσονται στα μέτρα στήριξης της Κυβέρνησης είναι οι εξής:

ΚΑΔ	ΚΛΑΔΟΣ
130	Πολλαπλασιασμός των φυτών
311	Θαλάσσια αλιεία
312	Αλιεία γλυκών υδάτων
321	Θαλάσσια υδατοκαλλιέργεια
322	Υδατοκαλλιέργεια γλυκών υδάτων
1101	Απόσταξη, ανακαθαρισμός και ανάμιξη αλκοολούχων ποτών
1102	Παραγωγή οίνου από σταφύλια
1103	Παραγωγή μηλίτη και κρασιών από άλλα φρούτα
1104	Παραγωγή άλλων μη αποσταγμένων ποτών που υφίστανται ζύμωση
1105	Ζυθοποιία
4624	Χονδρικό εμπόριο δερμάτων, προβιών και κατεργασμένου δέρματος

5630	Δραστηριότητες παροχής ποτών
47767701	Λιανικό εμπόριο ανθέων
47767703	Λιανικό εμπόριο αποξηραμένων φυτών
47767710	Λιανικό εμπόριο κομμένων ανθέων και μπουμπουκιών τους, συνθέσεων ανθέων, καθώς και ανθοδεσμών, στεφανιών και παρομοίων ειδών
47767711	Λιανικό εμπόριο μερών φυτών, χορταριών, βρύων και λειχήνων, κατάλληλων για διακοσμητική χρήση
47767712	Λιανικό εμπόριο μετά από εισαγωγή ανθέων

Περαιτέρω σημειώνεται ότι, δυνάμει της αριθ. C(2020) 1863 final/19.3.2020 ανακοίνωσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία θεσπίζεται προσωρινό πλαίσιο για τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπούν στη στήριξη της οικονομίας λόγω των έκτακτων συνθηκών που έχουν δημιουργηθεί από την εξάπλωση του κορωνοϊού, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξετάζει αδιάλειπτα τις περιπτώσεις που αφορούν παραγωγούς ή/και επιχειρήσεις που πιθανόν έχουν πληγεί εξαιτίας της πανδημίας, ώστε να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα στήριξής τους.

Σε αυτό το πλαίσιο, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στα μέσα του Απριλίου, απέστειλε κατεπείγουσα επιστολή προς το Υπουργείο Οικονομικών με την οποία ζητά την άμεση στήριξη των παράκτιων αλιέων όλης της χώρας μέσω της ενεργοποίησης του μηχανισμού ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis). Το συνολικό ποσό της αιτούμενης ενίσχυσης ανέρχεται σε 15.300.000 ευρώ. Η κίνηση αυτή του Υπουργού έρχεται σε συνέχεια της συγκροτημένης προσπάθειας του Υπουργείου να ενισχύσει τους πληττόμενους κλάδους επιβεβαιώνοντας τη στρατηγική του για έγκαιρη παρέμβαση όπου παρατηρούνται ασυμμετρίες.

Επίσης, ο Υπουργός και οι Υφυπουργοί Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο της αντιμετώπισης των επιπτώσεων που προκαλεί η πανδημία του κορωνοϊού στον αλιευτικό κλάδο, προχώρησαν στην τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει την εφαρμογή των Μέτρων Υδατοκαλλιέργειας, Μεταποίησης και Εκσυγχρονισμού αλιευτικών σκαφών, του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας & Θάλασσας 2014-2020.

Με την εν λόγω απόφαση παρέχεται η απαραίτητη ευελιξία μέσω της υιοθέτησης διαδικασιών που διευκολύνουν τους επενδυτές στην υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων τους και συγκεκριμένα:

- Παρατείνεται κατά (έξι) 6 μήνες η διάρκεια υλοποίησης τους.
- Δίνεται η δυνατότητα υποβολής περισσότερων αιτημάτων πληρωμής με μειωμένο ελάχιστο ποσό.
- Η εξέταση των αιτημάτων υπόκειται μόνο σε διοικητική επαλήθευση χωρίς τη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου.
- Τα αιτήματα πληρωμής υποβάλλονται ηλεκτρονικά.
- Επιτρέπεται στους δικαιούχους η χρήση των ειδικού λογαριασμού και για άλλους σκοπούς εκτός της υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων που ίσχυε έως σήμερα.

Παράλληλα, υπεγράφησαν οι σχετικές ΚΥΑ με το Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων που αφορούν στην ενεργοποίηση των Μέτρων του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας & Θάλασσας 2014-2020 για τη Δημόσια Υγεία και την Προσωρινή Παύση των αλιευτικών δραστηριοτήτων, άρθρα 55 και 33 αντίστοιχα του πρόσφατα τροποποιηθέντος Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 508/2014, με τις οποίες προβλέπεται αποζημίωση της απώλειας εισοδήματος στους υδατοκαλλιεργητές και αλιείς που επλήγησαν από την εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων λόγω κορωνοϊού.

Υπενθυμίζεται ότι, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προκειμένου να υπάρξει ειδική μέριμνα στον τομέα της αλιείας για όλους όσοι πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού (αλιείς, υδατοκαλλιέργητες και μεταποιητικές αλιευτικές επιχειρήσεις), είχε μεριμνήσει και αποστείλει ήδη από τις 30 Μαρτίου του 2020 επιστολή στον Επίτροπο Περιβάλλοντος, Ωκεανών και Αλιείας, στην οποία είχε προτείνει ένα πρώτο πλέγμα μέτρων ως εξής:

- Περαιτέρω απλούστευση των διαδικασιών ενίσχυσης δικαιούχων από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα, για την επιτάχυνση της χρηματοδότησης των δικαιούχων.
- Διασφάλιση για τη μη αποδέσμευση πόρων από πιθανή μη επίτευξη του στόχου ν+3.
- Ευελιξία μεταφοράς πόρων μεταξύ όλων των προτεραιοτήτων του ΕΠΑΛΘ.
- Τροποποίηση πλαισίου ΕΤΘΑ για δημοσιονομικούς πόρους επιμερισμένης διαχείρισης, ώστε να επιτρέπεται η μεταφορά πόρων μεταξύ όλων των προτεραιοτήτων (ανακατανομή τουλάχιστον 20% με απλουστευμένη διαδικασία).
- Να επιτραπεί η αποζημίωση για προσωρινή παύση αλιευτικής δραστηριότητας, χωρίς τους υφιστάμενους περιορισμούς, προκειμένου να διευκολύνεται η εφαρμογή, και να προστεθεί κατηγορία «κρίση της δημόσιας υγείας». Κατ' επέκταση μετά την τροποποίηση του Κανονισμού με τις σχετικές προβλέψεις για κρίσεις υγείας θα μπορούσαν να ενεργοποιηθούν τα μέτρα του ΕΠΑΛΘ 3.1.9 «Προσωρινή παύση αλ. δραστηριοτήτων», 3.1.11 «Ταμείο Αλληλοβοήθειας» και 3.2.13 «Ασφάλιση αποθεμάτων υδατ/γείας».
- Χρηματοδοτική στήριξη των κεφαλαίων κίνησης των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων αλιείας, υδατοκαλλιέργειας και μεταποίησης, ανεξάρτητα από τη χρήση χρηματοδοτικού μέσου (σύμφωνα και με αντίστοιχη τροποποίηση του ΕΤΠΑ).
- Διεύρυνση των κατηγοριών των δικαιούχων σε άλλους τομείς της οικονομίας, ώστε να συμπεριληφθούν δικαιούχοι, όπως οι συνεταιρισμοί αλιείας λιμνών και μεμονωμένοι αλιείς, οι οποίοι δεν καλύπτονται σήμερα από τη χρηματοδότηση του ΕΤΘΑ.
- Ενεργοποίηση και επέκταση της ενίσχυσης στην αποθεματοποίηση προϊόντων υδατοκαλλιέργειας και με σχετικό μέτρο του ΕΠΑΛΘ. Η ενίσχυση στην αποθεματοποίηση μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο για τις οργανώσεις παραγωγών στον τομέα της αλιείας. Οι κλάδοι της υδατοκαλλιέργειας και της μεταποίησης εξαιρούνται, αλλά η ανάγκη αποθήκευσης πλεονασμάτων εμφανίζεται και στις εταιρείες αυτές.
- Παράταση ημερομηνιών για υποβολή υποχρεώσεων στον αλιευτικό τομέα.
- Παράταση ημερομηνιών για υποβολή υποχρεώσεων της διοίκησης (κατάθεση εκθέσεων στο πλαίσιο υποχρεώσεων της χώρας, κλπ).
- Τροποποίηση του πλαισίου για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis) για την αλιεία και τις υδατοκαλλιέργειες, προκειμένου να συμπεριληφθεί και η κρίση δημόσιας υγείας, η οποία έγινε ήδη δεκτή και συμπεριλαμβάνεται στην αριθ.2020/C 91 I/01 Ανακοίνωση της Επιτροπής.

Επίσης, το ΥΠΑΑΤ, από την αρχή της εμφάνισης της επιδημίας του COVID-19, αντέδρασε άμεσα ζητώντας τη λήψη συγκεκριμένων μέτρων από την Ε. Επιτροπή, προκειμένου να υποστηριχθεί ο αγροτικός τομέας της χώρας και της ΕΕ και ιδιαίτερα εκείνοι οι τομείς που έχουν πληγεί περισσότερο από την πανδημία του COVID-19. Στο πλαίσιο αυτό:

- Η Ε. Επιτροπή ικανοποίησε ένα από τα πρώτα αιτήματα της Ελλάδας για αύξηση του ποσοστού των προκαταβολών άμεσων ενισχύσεων, με στόχο να βελτιωθεί η ρευστότητα του αγροτικού πληθυσμού. Κατά παρέκκλιση της ισχύουσας ενωσιακής νομοθεσίας, για το έτος ενίσχυσης 2020, τα κ-μ μπορούν να χορηγήσουν προκαταβολές έως 70% για τις άμεσες ενισχύσεις και έως 85% για αιτήσεις πληρωμών ορισμένων μέτρων της αγροτικής ανάπτυξης. Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι, ικανοποιήθηκε ταυτόχρονα το αίτημα της χώρας για χορήγηση των προκαταβολών αυτών υπό τη μόνη προϋπόθεση της ολοκλήρωσης των διοικητικών ελέγχων.

- Παράλληλα, έγινε αποδεκτό από την Ε. Επιτροπή το ελληνικό αίτημα για παράταση της προθεσμίας υποβολής της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης και το ΥΠΑΑΤ προχώρησε ήδη στην τροποποίηση της αριθ. 104/7056/21-01-2015 ΥΑ, παρατείνοντας την εν λόγω προθεσμία έως την 15^η Ιουνίου, διευκολύνοντας τους δικαιούχους λόγω των δυσκολιών που έχουν προκύψει από τα περιοριστικά μέτρα μετακινήσεων λόγω της πανδημίας. Κατ' αναλογία, τροποποιήθηκε η υπ' αριθμ. 1406/52601/04-5-2016 ΥΑ και η καταληκτική ημερομηνία υποβολής αιτήσεων μεταβίβασης δικαιωμάτων ενίσχυσης παρατάθηκε έως 30 Ιουνίου 2020.
- Αντίστοιχα, λόγω του γεγονότος ότι ήταν ανέφικτο να διενεργηθούν οι προβλεπόμενοι συστηματικοί και δειγματοληπτικοί έλεγχοι, η Ελλάδα ζήτησε τη μέγιστη δυνατή ευελιξία και μια σειρά παρεκκλίσεων όσον αφορά διοικητικούς και επιτόπιους ελέγχους για τις άμεσες ενισχύσεις, την Κοινή Οργάνωση Γεωργικών Αγορών (π.χ. οπωροκηπευτικά, αμπελο-οινικός τομέας, μελισσοκομία, πρόγραμμα για τα σχολεία) και την αγροτική ανάπτυξη. Η Επιτροπή προχώρησε πράγματι στην τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, ικανοποιώντας σε μεγάλο βαθμό τα ελληνικά αιτήματα, παρέχοντας παρεκκλίσεις και ευελιξία όσον αφορά, για παράδειγμα, τον ελάχιστο αριθμό δειγμάτων, τη μείωση των ποσοστών την παράταση της περιόδου επιτόπιων ελέγχων κ.λπ.
- Σε συνέχεια των προτάσεων της Ελλάδας αλλά και των άλλων κρατών-μελών, η Ε. Επιτροπή προχώρησε σε ένα επιπρόσθετο πακέτο μέτρων που αφορούν στην Κοινή Οργάνωση των Γεωργικών Αγορών και την Αγροτική Ανάπτυξη, όπως ειδικά μέτρα για την παροχή έκτακτης προσωρινής στήριξης στο πλαίσιο του ΕΓΤΑΑ σε αγρότες και μικρο-μεσαίες επιχειρήσεις, ενίσχυση για ιδιωτική αποθεματοποίηση γαλακτοκομικών προϊόντων (αποκορυφωμένο γάλα σε σκόνη, βούτυρο, τυριά) και προϊόντων κρέατος (βόειο, αιγοπρόβειο), ευελιξία στην εφαρμογή των προγραμμάτων στήριξης για οίνο, οπωροκηπευτικά, επιτραπέζιες ελιές και ελαιόλαδο, για μελισσοκομία και για το σχολικό πρόγραμμα της ΕΕ, καθώς και προσωρινές παρεκκλίσεις από ορισμένους κανόνες ανταγωνισμού της ΕΕ στον τομέα του γάλακτος, της πατάτας και των ανθέων (π.χ. συλλογικός προγραμματισμός της παραγωγής στον τομέα του γάλακτος, απόσυρση προϊόντων από την αγορά στον τομέα των ανθέων και της πατάτας).

Ο Υπουργός έχει ζητήσει από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να παρακολουθεί στενά τις εξελίξεις μαζί με τα κράτη-μέλη, προκειμένου να λαμβάνονται άμεσα τα κατάλληλα μέτρα, όπου απαιτηθεί, με στόχο την υποστήριξη των Ευρωπαίων γεωργών.

Επίσης, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, έχουν προταθεί στην Ε.Ε. και έχουν γίνει εν μέρει αποδεκτά μέσω τροποποίησης των σχετικών κανονισμών, μια σειρά μέτρων διευκόλυνσης των ωφελουμένων του ΠΑΑ και απλοποίησης διαδικασιών και κανόνων που αφορούν στην εφαρμογή του (διεύρυνση επιλεξιμοτήτων, παρατάσεις προθεσμιών, αύξηση ποσοστού πληρωμής προκαταβολών, αύξηση του αριθμού αιτήσεων πληρωμής, μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων ελέγχων κ.λπ.). Οι εν λόγω τροποποιήσεις ενσωματώνονται προοδευτικά από τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης και στο εθνικό θεσμικό πλαίσιο που διέπει την υλοποίηση των αντίστοιχων Μέτρων και Δράσεων του ΠΑΑ.

Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των δυσμενών επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού, ο σχεδιασμός της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Αγροτική Ανάπτυξης της Ελλάδας» (ΕΥΔ ΠΑΑ) της Γενικής Γραμματείας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του ΥΠΑΑΤ, περιλαμβάνει τη λήψη κανονιστικών μέτρων τόσο σε ενωσιακό επίπεδο, όσο και σε εθνικό επίπεδο, τα οποία θα συμβάλουν στην ομαλή εφαρμογή του ΠΑΑ 2014-2020, καθώς και στη διευκόλυνση των ωφελουμένων του.

Ειδικότερα, σε επίπεδο ΕΕ και όσον αφορά στην τροποποίηση των Κανονισμών της ΕΕ, το ΥΠΑΑΤ προτείνει:

Α. Για την υφιστάμενη Προγραμματική Περίοδο:

1. Τη Δυνατότητα παρατάσεων για τις κανονιστικές καταληκτικές ημερομηνίες, η τήρηση των οποίων μπορεί να μην είναι εφικτή και να οδηγήσει σε επιβολές προστίμων/κυρώσεων και σε απώλεια ενωσιακών πόρων. Ενδεικτικά, προτείνεται:
 - Παράταση της προβλεπόμενης περιόδου κατάρτισης των ενταγμένων στο πρόγραμμα Νέων Γεωργών του ΠΑΑ, λόγω διακοπής των μαθημάτων από τον ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ.
 - Αύξηση των ποσοστών προκαταβολής δικαιούχων, στο πλαίσιο των μέτρων που αφορούν σε έκταση και ζώα (όπως τα γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα).
 - Παράταση των καταληκτικών ημερομηνιών υποβολής ετήσιας έκθεσης υλοποίησης, καθώς και εκπλήρωσης της υποχρέωσης επίτευξης των προβλεπόμενων ποσοστών των επιτόπιων και εκ των υστέρων ελέγχων ή μείωση των ποσοστών αυτών.
2. Διερεύνηση της συνολικής παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου για μια διετία, για την υλοποίηση των εγκεκριμένων επενδύσεων και πρόβλεψη μεταβατικών κανόνων για την απρόσκοπτη ολοκλήρωση και χρηματοδότησή τους στην επόμενη, εφόσον κριθεί απαραίτητο.
3. Πρόβλεψη για την περίπτωση μη εκπλήρωσης του κανόνα $n+3$, χωρίς την επιβολή κυρώσεων.
4. Παροχή μεγαλύτερης ευελιξίας στις τροποποιήσεις του ΠΑΑ (όπως μεταφορά πόρων μεταξύ προτεραιοτήτων χωρίς περιορισμούς, διεύρυνση επιλεξιμοτήτων σε σχέση και με άλλα Ταμεία της ΕΕ).
5. Ευελιξία στην αξιοποίηση χρηματοδοτικών εργαλείων, ιδίως ως προς τη δυνατότητα χορήγησης κεφαλαίου κίνησης στις πληττόμενες επιχειρήσεις.
6. Χορήγηση προκαταβολής για την υλοποίηση των ενταγμένων επενδύσεων, με ευνοϊκότερους όρους σχετικά με το ύψος των κανονιστικά προβλεπόμενων εγγυήσεων, καθώς και το ποσοστό αυτής ως προς τη συνολική δημόσια δαπάνη των επενδύσεων.

Β. Για τη νέα Προγραμματική Περίοδο
Προτείνεται:

- Μετάθεση του χρόνου υποβολής/έγκρισης του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ, δεδομένης τόσο της καθυστέρησης στην έκδοση των σχετικών Κανονισμών όσο και της αδυναμίας ολοκλήρωσης της δημόσιας διαβούλευσης.
- Διατήρηση του κανόνα $N+3$ και τη νέα προγραμματική περίοδο.
- Μεγαλύτερη ευελιξία ως προς την επίτευξη των ετήσιων στόχων.
- Ενσωμάτωση σε νέους Κανονισμούς προβλέψεων για την αντιμετώπιση ανάλογων κρίσεων στο μέλλον.

Σχετικά με την τροποποίηση του εθνικού θεσμικού πλαισίου εφαρμογής του ΠΑΑ από τους Ενδιάμεσους Φορείς Διαχείρισης του ΠΑΑ, πρόκειται να προβλεφθούν κατά περίπτωση:

1. Παράταση των προθεσμιών που αφορούν σε οποιοδήποτε στάδιο υλοποίησης ενταγμένων επενδύσεων, ιδιωτικών και δημοσίων (όπως υποβολή αιτήσεων ενίσχυσης και πληρωμής, αξιολόγηση αιτήσεων, ενστάσεις, δημοπρατήσεις, υλοποίηση, τροποποιήσεις, εκκαθάριση πληρωμών).
2. Μείωση ή απαλοιφή του ελαχίστου ποσοστού επί του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού που πρέπει να αιτείται ο δικαιούχος στην 1η αίτηση πληρωμής.
3. Αύξηση του αριθμού των αιτημάτων πληρωμής, καθώς και τροποποίησης που μπορούν να υποβληθούν από τον δικαιούχο κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης.
4. Δυνατότητα ολοκλήρωσης της επένδυσης σε μικρότερο ποσοστό από το εγκεκριμένο φυσικό και οικονομικό της αντικείμενο, εφόσον το τμήμα που υλοποιήθηκε είναι αυτοτελές και λειτουργικό.
5. Για επενδύσεις μεγάλου προϋπολογισμού, όπως αυτές της Μεταποίησης Γεωργικών Προϊόντων, δυνατότητα αποδέσμευσης ποσών που έχουν δεσμευτεί

για την υλοποίησή τους, προκειμένου να κατευθυνθούν στην εξυπηρέτηση έκτακτων αναγκών των επιχειρήσεων, και επανέλεγχος της διάθεσης ιδίων κεφαλαίων κατά το στάδιο του 1ου αιτήματος πληρωμής.

6. Μη απαίτηση διενέργειας επιτόπιων επισκέψεων επαλήθευσης της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των επενδύσεων κατά τα ενδιάμεσα στάδια υποβολής αιτημάτων πληρωμής. Ο έλεγχος να πραγματοποιείται εκ των υστέρων και εφόσον έχουν αρθεί οι περιορισμοί, ή/και πριν την αποπληρωμή των επενδύσεων.
7. Διευκόλυνση χορήγησης εθνικής προκαταβολής στις Ομάδες Τοπικής Δράσης (Αναπτυξιακές ΟΤΑ) για την επιτάχυνση υλοποίησης έργων στο πλαίσιο του LEADER.
8. Αύξηση του ποσοστού συνολικής υπερδέσμευσης των πόρων του ΠΑΑ, με ένταξη περισσότερων επενδύσεων για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας και με βάση τη πορεία εξυγίανσης των μέτρων αυτού, το εύρος της αναμενόμενης ύφεσης, την πρόβλεψη ή μη παράτασης της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου και τη δυνατότητα ή μη μεταφοράς ανειλημμένων υποχρεώσεων στην επόμενη.

Ήδη, στο πλαίσιο αυτό διατέθηκαν ακόμη 40 εκ. € για την ένταξη επιπλέον δικαιούχων στο μέτρο της Μεταποίησης και Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων (συνολικά οι διατιθέμενοι πόροι ανέρχονται σε 440 εκ. €, ενώ σε 600 εκ. € ανέρχονται οι πόροι που έχουν διατεθεί από το ΠΑΑ για επενδύσεις εκσυγχρονισμού γεωργικών και κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων) ώστε να ενισχυθεί περαιτέρω η επιχειρηματικότητα.

Επισημαίνεται βεβαίως, ότι οι όποιες αποφάσεις χρηματοδότησης του νέου μέτρου θα πρέπει να ληφθούν, συνεκτιμώντας το γεγονός ότι, δεδομένου του προχωρημένου της προγραμματικής περιόδου, έχει δεσμευτεί το μεγαλύτερο μέρος των πόρων του ΠΑΑ, ενώ ταυτόχρονα υφίστανται και ανελαστικές υποχρεώσεις πληρωμών για τα επόμενα χρόνια, όπως της εξισωτικής αποζημίωσης, γεγονός που περιορίζει περαιτέρω τις χρηματοδοτικές δυνατότητες του Προγράμματος.

Υπενθυμίζεται ότι στην κατεύθυνση ενθάρρυνσης των επενδύσεων έχει ήδη συσταθεί το Ταμείο Εγγυοδοσίας Αγροτικής Ανάπτυξης, στο οποίο έχει ήδη διατεθεί από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συνολικό ποσό ύψους 80 εκατομμυρίων ευρώ από κονδύλια του ΠΑΑ 2014-2020. Η διαχείριση του Ταμείου έχει ανατεθεί στο Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤΕπ) και με την πλήρη ενεργοποίησή του, η οποία προβλέπεται εντός του Ιουνίου, αναμένεται να κατευθυνθούν σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις και μεταποιητικές επιχειρήσεις ποσά συνολικού ύψους 400 εκατομμυρίων ευρώ με τη μορφή χαμηλότοκων δανείων.

Επιπρόσθετα, έχει προβλεφθεί η δυνατότητα εκχώρησης της δημόσιας δαπάνης των επενδυτικών σχεδίων εκσυγχρονισμού γεωργικών εκμεταλλεύσεων και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα για τη λήψη δανείου για τους σκοπούς της επένδυσης. Ταυτόχρονα, για τη διευκόλυνση της υλοποίησης των επενδύσεων στα μέτρα των Σχεδίων Βελτίωσης και της Μεταποίησης - Εμπορίας Γεωργικών Προϊόντων του ΠΑΑ προβλέπεται η χορήγηση προκαταβολής στους δικαιούχους.

Συγκεκριμένα, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο της διαρκούς στήριξης και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του πρωτογενούς τομέα της πατρίδας μας ενεργοποιεί τη δυνατότητα χορήγησης προκαταβολής στους δικαιούχους του Υπομέτρου 4.1 των Σχεδίων Βελτίωσης.

Η συγκεκριμένη κίνηση του Υπουργού έρχεται να προστεθεί στη δέσμη μέτρων που λαμβάνονται για την άμβλυνση των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού και με αυτή διασφαλίζεται η απαραίτητη ρευστότητα για την υλοποίηση των κρίσιμων επενδύσεων που απαιτούνται για τον εκσυγχρονισμό και την ανάδειξη του αγροτικού τομέα.

Το ποσό που δύναται να λάβει ο δικαιούχος ανέρχεται στο 50% της εγκεκριμένης δημόσιας δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου με την προϋπόθεση προσκόμισης ισόποσης εγγυητικής επιστολής όπως ορίζεται από τον Κανονισμό 1305/2013 της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η υποβολή των αιτημάτων πραγματοποιείται μέσω της σχετικής εφαρμογής του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ) που έχει αναπτυχθεί και είναι ήδη διαθέσιμη.

Παράλληλα, δίνεται η δυνατότητα στον δικαιούχο να συνάψει σχετική σύμβαση με τραπεζικό ίδρυμα για τη χορήγηση δανείου, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα μεταβάλλει τον τραπεζικό του λογαριασμό μέχρι να κατατεθεί σε αυτόν δημόσια οικονομική ενίσχυση τουλάχιστον ίση με το ποσό δανείου που έχει λάβει.

Περαιτέρω, πρέπει να σημειωθεί ότι, με εντολή του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η Γενική Γραμματεία Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του Υπουργείου προχωρά στην ένταξη 25 νέων πράξεων, συνολικού ποσού 28.312.000 €, στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, και ειδικότερα στη δράση 4.2.1 που αφορά στη «Μεταποίηση, εμπορία ή και ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων με τελικό προϊόν γεωργικό» του υπομέτρου 4.2, με δικαιούχους πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του αγροδιατροφικού τομέα. Κατόπιν αυτού, ο συνολικός προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων της δράσης 4.2.1 ανέρχεται σε 376.242.000 €.

Πλέον των ανωτέρω, πρέπει να επισημανθεί ότι το ΠΑΑ 2014-2020 είναι τομεακό αναπτυξιακό πρόγραμμα, που με βάση τα ισχύοντα στους σχετικούς Κανονισμούς της Ε.Ε., οι επιλεξιμότητές του για την ενίσχυση του πρωτογενή και δευτερογενή τομέα της αγροτικής οικονομίας επιτρέπουν παρεμβάσεις επενδυτικού κυρίως προσανατολισμού, όπως αυτές που έχουν ήδη γίνει με τα μέτρα των νέων γεωργών, των σχεδίων βελτίωσης, της μεταποίησης γεωργικών προϊόντων, των ομάδων παραγωγών καθώς και φιλο-γεωργοπεριβαλλοντικές παρεμβάσεις όπως αυτές της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.

Στη βάση αυτή, οι όποιες παρεμβάσεις στο πλαίσιο του ΠΑΑ για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας COVID – 19, έχουν συμπληρωματικό χαρακτήρα στα μέτρα που ήδη λαμβάνονται από το Υπουργείο και αφορούν στη χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και αποζημιώσεων, όπως γίνεται για παράδειγμα με την εφαρμογή άμεσων κρατικών ενισχύσεων, τις ενισχύσεις de minimis, κλπ.

Μια τέτοια παρέμβαση αποτελεί και η πρόταση που κατέθεσε προς διαβούλευση η Ε.Ε. σχετικά με την ενεργοποίηση ενός νέου μέτρου στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020, με σχετική τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013, σε συνέχεια τη πίεσης που της έχει ασκηθεί για την ανάληψη πρωτοβουλιών στη κατεύθυνση διεύρυνσης των χρηματοδοτικών δυνατοτήτων στήριξης των πληττόμενων κλάδων και επιχειρήσεων από τα περιοριστικά μέτρα και τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας.

Το νέο αυτό μέτρο, το οποίο χαρακτηρίζεται ως έκτακτο και προσωρινό, θα χρηματοδοτηθεί από τις διαθέσιμες πιστώσεις του ΠΑΑ κάθε Κράτους – Μέλους (Κ-Μ) και προβλέπει τη στήριξη γεωργών και μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) που έχουν πληγεί από την πανδημία, μέσω της χορήγησης κατ' αποκοπή ενίσχυσης έως 5.000€ ανά γεωργό και έως 50.000€ ανά ΜΜΕ, κατόπιν αξιολόγησης των αναγκών και κατηγοριοποίησης των επιλέξιμων δικαιούχων με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια. Στόχος είναι οι ενισχύσεις να καταβληθούν με τη λιγότερη δυνατή γραφειοκρατία, στη βάση βεβαίως επαρκούς τεκμηρίωσης αφενός της ζημίας που έχει υποστεί κάθε τομέας ή κλάδος και αφετέρου του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης που θα χορηγηθεί.

Το ύψος των κοινοτικών πόρων που μπορούν να διατεθούν για τη χρηματοδότηση του νέου μέτρου, σύμφωνα με την πρόταση της Ε.Ε., δύναται να ανέλθει έως το 1% των πόρων της συμμετοχής του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) στο ΠΑΑ κάθε Κ-Μ, ποσοστό που θεωρείται καταρχήν μη επαρκές για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών από την οικονομική κρίση της πανδημίας.

Στη παρούσα φάση, η ΕΕ διαβουλεύεται τους όρους και τις προϋποθέσεις ενεργοποίησης και εφαρμογής του Μέτρου με τα Κ-Μ, ώστε να οριστικοποιήσει την

πρότασή της, η οποία και αναμένεται να εγκριθεί - δημοσιευτεί με τροποποίηση του σχετικού Καν. (ΕΕ) αριθ. 1305/13 τον Ιούλιο.

Η Πολιτική Ηγεσία του ΥΠΑΑΤ με τις αρμόδιες κάθετες υπηρεσίες και εποπτευόμενους φορείς του ΥΠΑΑΤ διαβουλευονται με τους θεσμικούς εκπροσώπους των κλάδων που πλήττονται από τις επιπτώσεις της πανδημίας, ώστε να τεκμηριωθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο η επιλεξιμότητα στήριξής τους στο πλαίσιο του νέου Μέτρου (τεκμηρίωση της ζημίας που έχει υποστεί ο κλάδος και καθορισμός του ύψους του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης). Επίσης, η Διαχειριστική Αρχή σε συνεργασία με τον ΟΠΕΚΕΠΕ επεξεργάζονται τις θεσμικές και τεχνικές παραμέτρους ενεργοποίησης και εφαρμογής του συγκεκριμένου Μέτρου.

Επιπλέον, στο τέλος Μαρτίου το Υπουργείο Οικονομικών, κατόπιν συνεννόησης με τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, διέθεσε στο ΥΠΑΑΤ ποσό ύψους 150 εκατομμυρίων ευρώ για την παροχή άμεσων ενισχύσεων προς τους παραγωγούς του πρωτογενούς τομέα. Το συγκεκριμένο ποσό συνιστά το πρώτο εργαλείο το οποίο θα αξιοποιηθεί στοχευμένα για την ενίσχυση των κλάδων που πλήττονται από τη νόσο του κορωνοϊού.

Παράλληλα, στην κατεύθυνση ενίσχυσης του πρωτογενούς τομέα κινούνται και οι αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις έκτακτες κρατικές ενισχύσεις. Οι αποφάσεις αυτές σχετίζονται και με τα θέματα που έθεσε ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων κατά τη διάρκεια του Συμβουλίου Υπουργών Γεωργίας της Ένωσης της 25ης Μαρτίου. Αυτά αφορούν στην παροχή ευελιξίας για τη χρήση ποσών από το ΠΑΑ, καθώς και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ). Ποσό 150 εκατομμυρίων ευρώ θα κατευθυνθεί στους πληττόμενους κλάδους, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ορίζει ο προσωρινός κανονισμός της ΕΕ. Ως εκ τούτου, τα μέγιστα ποσά που μπορούν να διατεθούν για γεωργικές και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις ανέρχονται στο όριο των 100.000 ευρώ και για αλιευτικές στο όριο των 120.000 ευρώ. Παράλληλα, σημειώνεται ότι η ενίσχυση των εκμεταλλεύσεων θα πρέπει να συνδέεται με επιπτώσεις που υφίστανται λόγω των διαταραχών στην αγορά, οι οποίες προέρχονται από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας του κορωνοϊού.

Ειδικότερα, σύμφωνα με την αριθ. C(2020) 1863 final/19.3.2020 ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το σχέδιο της οποίας τέθηκε σε κατεπείγουσα διαβούλευση μεταξύ των κρατών μελών, θεσπίζεται, όπως προαναφέρθηκε, προσωρινό πλαίσιο για τα μέτρα κρατικών ενισχύσεων που αποσκοπούν στη στήριξη της οικονομίας λόγω των έκτακτων συνθηκών που έχουν δημιουργηθεί από την εξάπλωση του κορωνοϊού. Τα σημαντικότερα σημεία του ανωτέρω πλαισίου έχουν ως εξής:

1. Καθορίζονται κανόνες δυνάμει των οποίων κρίνονται ως συμβιβάσιμες με την εσωτερική αγορά οι κρατικές ενισχύσεις που θα χορηγηθούν προς αντιμετώπιση των συνεπειών των μέτρων που θα ληφθούν για τον κορωνοϊό.
2. Οι ενισχύσεις αυτές δημοσιεύονται στο σχετικό ιστότοπο κρατικών ενισχύσεων, δεν δύνανται να έχουν οριζόντιο χαρακτήρα και χρήζουν κοινοποίησης στην Επιτροπή, ενώ είναι σύμφωνες με την αρχή της αναλογικότητας.
3. Στο σημείο 23 της ανωτέρω ανακοίνωσης γίνεται ειδικότερη αναφορά στον αγροτικό τομέα και στον τομέα της αλιείας και των υδατοκαλλιέργειών, με σημαντικότερα σημεία τα εξής:
 - Η ενίσχυση, η οποία μπορεί να είναι άμεση ή υπό μορφή φορολογικών πλεονεκτημάτων, δεν υπερβαίνει τα 120.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, ή τα 100.000 ευρώ ανά επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής γεωργικών προϊόντων. Τα ανωτέρω ποσά νοούνται ως ακαθάριστα.
 - Ενισχύσεις στις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της πρωτογενούς παραγωγής δεν πρέπει να καθορίζονται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά.
 - Το καθεστώς ενισχύσεων μπορεί να εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, υπό τον όρο

ότι δεν αφορά καμία από τις κατηγορίες ενισχύσεων που αναφέρονται στο άρθρο 1 στοιχεία α' έως ια' του Καν(ΕΕ) 717/2014 της Επιτροπής.

- Όταν μια επιχείρηση δραστηριοποιείται σε διάφορους τομείς για τους οποίους ισχύουν διαφορετικά μέγιστα ποσά ενίσχυσης, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν με κατάλληλα μέσα ότι δεν γίνεται υπέρβαση του μέγιστου ποσού κάθε τομέα, καθώς και ότι δεν γίνεται υπέρβαση του μέγιστου ποσού αθροιστικά.

Δυνάμει των ανωτέρω, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων εξετάζει αδιάλειπτα τις περιπτώσεις που αφορούν παραγωγούς ή/και επιχειρήσεις που πιθανόν έχουν πληγεί εξαιτίας της πανδημίας, ώστε να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα στήριξής τους.

Επιπλέον, πρέπει να επισημανθεί η σημαντική επιτυχία που σημείωσε η ελληνική Κυβέρνηση στο μέτωπο των μέτρων στήριξης των επιχειρήσεων που πλήττονται από την πανδημία του κορωνοϊού, καθώς η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε πρόσφατα (30/4/2020) την έγκριση της τροποποίησης του προσωρινού πλαισίου κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη των πληττόμενων επιχειρήσεων από την κρίση του COVID 19, που εισηγήθηκαν οι ελληνικές αρχές, ώστε: α) να διευρυνθεί το πεδίο εφαρμογής του, προβλέποντας τη δυνατότητα παροχής κεφαλαίου κίνησης και στους αυτοαπασχολούμενους και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια με τη μορφή άμεσων επιχορηγήσεων και β) να αυξηθεί ο προϋπολογισμός του σε 2,25 δις €.

Η απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι το αποτέλεσμα της στενής συνεργασίας και των επίμονων πιέσεων που άσκησαν προς αυτή την κατεύθυνση ο Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τον Υφυπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων.

Ειδικότερα, όπως αναφέρθηκε στην τηλεδιάσκεψη που πραγματοποίησαν στις 4.5.2020 οι δύο Υφυπουργοί, στο υπό σύσταση «Ταμείο Εγγυοδοσίας COVID 19» για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας (ΕΑΤ), που θα είναι υπεύθυνο για την εφαρμογή των μέτρων στήριξης:

- Θα έχουν πλέον πρόσβαση οι αυτοαπασχολούμενοι και οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη γεωργία και την υδατοκαλλιέργεια.
- Εκτός από την έκδοση μερικών εγγυήσεων για επιλέξιμα δάνεια για κεφάλαια κίνησης που προέβλεπε το αρχικό μέτρο, πλέον θα προσφέρεται και η δυνατότητα επιδότησης των προμηθειών εγγύησης για τα δάνεια. με αποτέλεσμα το σημαντικά χαμηλότερο κόστος του δανείου.

Στο πλαίσιο του Ταμείου Εγγυοδοσίας, η εγγύηση των δανείων για κεφάλαια κίνησης ανέρχεται στο 80%. Η διάρκεια του μέτρου είναι ως τις 31 Δεκεμβρίου 2020 και τυχόν παράταση της ισχύος του θα εξετασθεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς τα τέλη του έτους.

Στο Ταμείο αποκτούν πλέον πρόσβαση και οι Έλληνες αγρότες, οι οποίοι μπορούν με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους να καλύψουν τις ανάγκες σε κεφάλαιο κίνησης.

Το Ταμείο Εγγυοδοσίας που σχεδιάστηκε σε συνεργασία με την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα θα είναι διαθέσιμο στην αγορά άμεσα.

Σε αυτό το πρόγραμμα θα μπορούν να συμμετάσχουν, κατόπιν της έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και οι αυτοαπασχολούμενοι και οι επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στους σημαντικούς τομείς της γεωργίας και της υδατοκαλλιέργειας. Επιπλέον, επιδοτώντας έως και 100% την προμήθεια εγγύησης, επιτυγχάνεται μείωση του κόστους δανεισμού για τις επιχειρήσεις, στοχεύοντας μέσω και αυτού του εργαλείου στην κάλυψη των αυξημένων αναγκών ρευστότητας την παρούσα χρονική στιγμή.

Όπως επισημαίνει ο Υπουργός, το ΥΠΑΑΤ θα συνεχίσει να εργάζεται μεθοδικά και αποτελεσματικά σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή προκειμένου να επιτύχει την καθολική στήριξη όλων όσοι πλήττονται από τις δυσμενείς επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού.

Πλέον των ανωτέρω, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στο πλαίσιο των ευεργετικών μέτρων που λαμβάνονται από το Υπουργείο για την άμβλυνση των επιπτώσεων που προκαλεί η πανδημία του κορωνοϊού στον πρωτογενή τομέα και προκειμένου να ενισχύσει τη ρευστότητα των παραγωγών, πέτυχε την κρίσιμη επίσπευση της καταβολής των συνδεδεμένων ενισχύσεων στο σύνολο των αγροτικών προϊόντων για το έτος 2019.

Συγκεκριμένα, ολοκληρώθηκε στα μέσα Μαΐου από τον ΟΠΕΚΕΠΕ η καταβολή της πληρωμής όλων των συνδεδεμένων ενισχύσεων, έναν και πλέον μήνα νωρίτερα σε σχέση με πέρυσι. Το γεγονός αυτό καταδεικνύει την ιδιαίτερη σημασία που δίνει ο Υπουργός στην έμπρακτη στήριξη των Ελλήνων παραγωγών, αναγνωρίζοντας παράλληλα τον καθοριστικό τους ρόλο στη διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας της πατρίδας μας εν μέσω της πανδημίας του κορωνοϊού.

Αξίζει να σημειωθεί ότι το συνολικό ποσό με το οποίο ολοκληρώθηκε η καταβολή των συνδεδεμένων ενισχύσεων για το προηγούμενο έτος ανέρχεται στα 40.137.904,20 ευρώ.

Επιπροσθέτως σημειώνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος του παραπάνω ποσού, δηλαδή 38.850.883,70 ευρώ, κατευθύνθηκε σε συνδεδεμένες ενισχύσεις και ενισχύσεις για τα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους οι οποίες καταβάλλονται για πρώτη φορά στο πλαίσιο των πληρωμών για τις αιτήσεις έτους 2019.

Αναλυτικά οι δικαιούχοι και το συνολικό ποσό που διατέθηκε σε αυτούς:

- 1.549.113,13 ευρώ σε 3.833 δικαιούχους ενίσχυσης για ροδάκινα προς χυμοποίηση,
- 33.291.840,68 ευρώ σε 8.408 δικαιούχους ενίσχυσης για βόειο κρέας,
- 2.248.355,97 ευρώ σε 69 δικαιούχους ενίσχυσης για βοοτρόφους (Μέτρο 1),
- 526.816,99 ευρώ σε 54 δικαιούχους ενίσχυσης για αιγοπροβατοτρόφους (Μέτρο 2),
- 1.234.756,93 ευρώ σε 2.194 δικαιούχους ενίσχυσης για διατήρηση της καλλιέργειας αμπελώνων VQPRD στα μικρά νησιά Αιγαίου Πελάγους (MNA).

Το ποσό των 1.287.020,50 ευρώ αφορά σε συμπληρωματικές πληρωμές για: βασική ενίσχυση, πράσινη ενίσχυση, γεωργούς νεαρής ηλικίας, ειδική ενίσχυση βάμβακος, πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή, πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά σανοδοτικά ψυχανθή, βρώσιμα όσπρια, βιομηχανική τομάτα, σκληρό σίτο, ζαχαρότευτλα, καρπούς με κέλυφος, μήλα, σπόρους σποράς, κορινθιακή σταφίδα, πορτοκάλια προς χυμοποίηση, σπαράγγια, αιγοπρόβειο κρέας, διατήρηση των παραδοσιακών ελαιώνων στα MNA και καλλιέργεια γεωμήλων στα MNA.

Διευκρινίζεται ότι, για την περαιτέρω στήριξη των Ελλήνων κτηνοτρόφων, ο προϋπολογισμός του μέτρου της συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα του αιγοπρόβειου κρέατος έχει αυξηθεί κατά περίπου 5.000.000 ευρώ για τα έτη ενίσχυσης 2019 και 2020, ανερχόμενος σε 55.228.458 ευρώ ανά έτος. Επιπλέον, θα πρέπει να συνυπολογιστεί ότι ο τομέας της κτηνοτροφίας στηρίζεται περαιτέρω και από τις συνδεδεμένες ενισχύσεις που χορηγούνται στα πρωτεϊνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή και στα πρωτεϊνούχα σανοδοτικά ψυχανθή, οι οποίες έχουν ήδη καταβληθεί, από τις αρχές Φεβρουαρίου, με τον προϋπολογισμό τους να ανέρχεται στο ποσό των 6.684.367 ευρώ και στο ποσό των 25.256.552 ευρώ για το έτος 2019 αντίστοιχα.

Αναλυτικότερα, αναφέρεται ότι ο συνολικός ετήσιος προϋπολογισμός για την ενίσχυση των κτηνοτρόφων στο πλαίσιο των συνδεδεμένων ενισχύσεων, για το έτος ενίσχυσης 2019, ανέρχεται σε:

- 55.228.458 ευρώ, για τη συνδεδεμένη ενίσχυση αιγοπρόβειου κρέατος,
- 35.558.453 ευρώ, για τη συνδεδεμένη ενίσχυση βόειου κρέατος και
- 2.759.607 ευρώ για το Μέτρο 1 και 548.007 ευρώ για το Μέτρο 2 της συνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα της κτηνοτροφίας.

Επιπρόσθετα, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και η Υφυπουργός, με γνώμονα τη βελτίωση της παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων μελισσοκομίας

της πατρίδας μας και την προώθηση και ανάδειξή τους, υπέγραψαν τις αποφάσεις στο πλαίσιο του προγράμματος δράσεων ενίσχυσης της Ελληνικής Μελισσοκομίας για τα έτη 2020-2022.

Συγκεκριμένα, με υπουργική απόφαση καθορίζεται το ύψος της ενίσχυσης που θα κατευθυνθεί στη δράση 1.3 «Εκπαιδεύσεις Μελισσοκόμων», με το συνολικό ποσό να ανέρχεται στις 100.000 ευρώ για κάθε μελισσοκομικό έτος, ως μέγιστο ύψος επιχορήγησης για την υλοποίηση της δράσης.

Σκοπός της δράσης είναι η εκπαίδευση και ενημέρωση των μελισσοκόμων και του προσωπικού των φορέων και των υπηρεσιών που σχετίζονται με τη μελισσοκομία, σε πρακτικά ή τεχνικά θέματα.

Παράλληλα, με άλλη υπουργική απόφαση καθορίζεται το ύψος ενίσχυσης της δράσης 6.1 «Εφαρμοσμένη Έρευνα», με το συνολικό ποσό να ανέρχεται στις 100.000 ευρώ για κάθε μελισσοκομικό έτος, ως μέγιστο ύψος επιχορήγησης για την υλοποίηση της δράσης. Το παραπάνω ποσό θα διατεθεί σε Πανεπιστημιακά, Ερευνητικά Ιδρύματα και Ινστιτούτα με στόχο, μεταξύ άλλων, την προστασία και διάσωση των ελληνικών πληθυσμών μελισσών, τη διερεύνηση βιολογικών δράσεων των ελληνικών μελιών και τη χρήση καινοτομιών σε όλες τις φάσεις της πρωτογενούς παραγωγής, τυποποίησης, ταυτοποίησης και εμπορίας μελιού και των άλλων μελισσοκομικών προϊόντων.

Επίσης, την πλήρη δικαίωση της στρατηγικής που ακολουθεί ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την ανακούφιση των κλάδων που έχουν πληγεί από την πανδημία του κορωνοϊού συνιστά η έγκριση εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ποσού ύψους 10.130.000 ευρώ, το οποίο θα κατευθυνθεί στη στήριξη της πρωτογενούς παραγωγής ανθέων της πατρίδας μας. Η συγκεκριμένη απόφαση αποτελεί επιστέγασμα της συνεχούς προσπάθειας που κατέβαλε ο Υπουργός από το ξέσπασμα της πανδημίας για την ενίσχυση των πληττόμενων κλάδων και κατατάσσει την Ελλάδα στις πρώτες χώρες πανευρωπαϊκώς στον αγροτικό τομέα στις οποίες δίνεται η δυνατότητα να διαθέσουν κρατικές ενισχύσεις για την άμβλυνση των επιπτώσεων της νόσου. Παράλληλα, ανοίγει το δρόμο για τη στήριξη και άλλων κλάδων του πρωτογενούς τομέα της χώρας μας που έχουν πληγεί από την πανδημία. Η συγκεκριμένη ενίσχυση θα βοηθήσει τους ανθοπαραγωγούς που αντιμετωπίζουν δυσκολίες εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού να καλύψουν τις άμεσες ανάγκες ρευστότητας και να συνεχίσουν την παραγωγική τους δραστηριότητα μέσα στο δύσκολο περιβάλλον που έχει διαμορφωθεί.

Το ύψος του ποσού ενίσχυσης ορίζεται ως ακολούθως:

- σε 1.250 ευρώ ανά στρέμμα καλλιέργειας υπαίθρου, ανθέων και καλλωπιστικών δρεπτών ανθέων, φυτών κηποτεχνίας και άλλων ανθοκομικών φυτών εξωτερικού χώρου και
- σε 2.500 ευρώ ανά στρέμμα καλλιέργειας ανθέων υπό κάλυψη (θερμοκηπίων) ανθέων και καλλωπιστικών, δρεπτών ανθέων και γλαστρικών ανθέων εσωτερικού χώρου.

Επιπλέον, την επιτακτική ανάγκη να ληφθούν άμεσα επείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού στον αγροτοδιατροφικό τομέα επισημαίνουν σε Κοινή τους Δήλωση οι Υπουργοί Γεωργίας των 27 Κρατών Μελών της ΕΕ μεταξύ των οποίων και η χώρα μας διά του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Στην Κοινή αυτή Δήλωση, εξάίρεται ο ζωτικής σημασίας ρόλος που καλούνται να διαδραματίσουν οι αγρότες και ο ευρύτερος αγροτοδιατροφικός τομέας στη διατήρηση της διατροφικής ασφάλειας και της επισιτιστικής επάρκειας κατά τη διάρκεια της κρίσης και υπογραμμίζεται η ιδιαίτερη σημασία που πρέπει να δοθεί στη συγκρότηση ενός ουσιώδους πλαισίου μέσα από την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) και η ανάγκη ενίσχυσής της στο άμεσο μέλλον.

Συγκεκριμένα προτείνουν:

- Την εφαρμογή μέτρων βάσει του κανονισμού για την Κοινή Οργάνωση της Αγοράς (ΚΟΑ) που προβλέπεται στην ΚΑΠ, συμπεριλαμβανομένων ιδίως μέτρων για ιδιωτική αποθεματοποίηση, προκειμένου να στηριχθούν οι τομείς στους οποίους έχουν παρατηρηθεί σημαντικές διαταραχές και οι οποίοι έχουν υποστεί επιπτώσεις στις

τιμές των προϊόντων τους, καθώς και στοχευμένα μέτρα έκτακτης ενίσχυσης για τους αγρότες των τομέων που έχουν πληγεί περισσότερο, σύμφωνα με τα όσα προβλέπουν τα άρθρα 219 και 221 του κανονισμού για την Κοινή Οργάνωση της Αγοράς.

- Τη συνεχή και στενή παρακολούθηση όλων των τομέων κατά την προσεχή περίοδο, επιδεικνύοντας την κατάλληλη ετοιμότητα για τη λήψη περαιτέρω μέτρων στο πλαίσιο της ΚΟΑ εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο.
- Την άμεση παροχή περαιτέρω ευελιξίας στα Κράτη Μέλη αναφορικά με την αξιοποίηση των δύο πυλώνων της ΚΑΠ, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας έγκαιρης καταβολής των προγραμματισμένων πληρωμών, τη δυνατότητα καταβολής υψηλότερων ποσοστών προκαταβολής πληρωμών σε σχέση με αυτές που έχουν ήδη ανακοινωθεί, την ενεργοποίηση συγκεκριμένων μέτρων που περιλαμβάνονται στα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης και την εφαρμογή επιτόπιων και διοικητικών ελέγχων, χωρίς να μειώνεται η αποτελεσματικότητα του συστήματος ελέγχου.
- Μια συνεχιζόμενη, ισχυρή και συντονισμένη ευρωπαϊκή ανταπόκριση που θα καταδεικνύει σε όλους τους Ευρωπαίους πολίτες τον ζωτικό ρόλο που καλούνται να διαδραματίσουν οι Ευρωπαίοι αγρότες και ο ευρύτερος αγροτοδιατροφικός τομέας ως απάντηση στην άμβλυση των επιπτώσεων της νόσου (COVID-19), καθώς και την ισχύ της ΚΑΠ στη στήριξη της επισιτιστικής ασφάλειας, της προστασίας του περιβάλλοντος και στην αναζωογόνηση των αγροτικών περιοχών τόσο σε αυτήν την κρίσιμη περίοδο που διανύουμε, όσο και στο μέλλον.
- Την ανάδειξη της ετοιμότητας των Ευρωπαϊκών αγροτικών εκμεταλλεύσεων να αντιμετωπίσουν την κρίση που προκαλεί η πανδημία καθώς και άλλες σημερινές και μελλοντικές προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένης της αλλαγής του κλίματος και της απώλειας της βιοποικιλότητας.

Επίσης, ο Υπουργός και η Υφυπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθώς και ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου, αρμόδιος για θέματα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων, συμμετείχαν στην άτυπη τηλεδιάσκεψη Υπουργών Γεωργίας και Αλιείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 13 Μαΐου 2020 με θέμα τις επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού στον αγροτικό και αλιευτικό κλάδο των κρατών μελών.

Κατά τη διάρκεια της τηλεδιάσκεψης ο Υπουργός ανέπτυξε στους ομολόγους του τα κρίσιμα και ουσιώδη μέτρα που λαμβάνει το Υπουργείο για τη στήριξη των παραγωγικών τομέων της πατρίδας μας που έχουν πληγεί από την υγειονομική κρίση, επισημαίνοντας παράλληλα την ανάγκη για λήψη επιπλέον μέτρων εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσα από την παροχή περαιτέρω ευελιξίας και αξιοποίησης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) και του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας και Θάλασσας (ΕΠΑΛΘ).

Παράλληλα, ο Υπουργός καιρέτισε την άμεση ανταπόκριση την οποία επέδειξαν η Ευρωπαϊκή Προεδρία και η Κομισιόν στην ικανοποίηση των ελληνικών αιτημάτων στήριξης, επισημαίνοντας ωστόσο ότι απαιτείται η διάθεση επιπλέον πόρων προκειμένου να αναχαιτιστούν οι επιπτώσεις της κρίσης που προκαλεί η πανδημία σε όλους τους πληττόμενους κλάδους του πρωτογενούς τομέα.

Στο πλαίσιο αυτό, ο Υπουργός τάχθηκε υπέρ της αξιοποίησης του μέτρου αποστάξεως κρίσης για τη στήριξη του οινοπαραγωγικού κλάδου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κατ' επέκταση και της χώρας μας, παροτρύνοντας παράλληλα τη διάθεση ευρωπαϊκών κονδυλίων για την έμπρακτη στήριξη των οινοπαραγωγών.

Επιπροσθέτως, ο Υπουργός τόνισε ότι η Ελλάδα στηρίζει το υπό έγκριση Εξαιρετικό Προσωρινό Μέτρο Στήριξης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) τονίζοντας την ιδιαίτερη σημασία του στην άμεση ανακούφιση των αγροτών και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Ο Υπουργός εκτίμησε ωστόσο ότι για τη χρηματοδότηση του συγκεκριμένου μέτρου θα πρέπει να διατεθεί ποσοστό ύψους 2% του ΠΑΑ χρηματοδοτούμενο πλήρως (100%) από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επιπλέον, ο Υπουργός υπογράμμισε ότι η όσο το δυνατόν ταχύτερη πληρωμή της προκαταβολής των κοινοτικών ενισχύσεων και σε υψηλότερο ποσοστό θα

λειτουργήσει ευεργετικά για την κάλυψη των έκτακτων αναγκών ρευστότητας των αγροτών που έχουν δημιουργηθεί μέσα σε αυτές τις ιδιαίτερα δυσμενείς συνθήκες.

Στην κατεύθυνση αυτή ο Υπουργός πρότεινε τα εξής:

- Υψηλότερο ποσοστό προκαταβολών στο ύψος του 80% των άμεσων ενισχύσεων με πιθανή ημερομηνία καταβολής νωρίτερα του Οκτωβρίου και συγκεκριμένα όσο το δυνατόν νωρίτερα.
- Υψηλότερο ποσοστό προκαταβολών άνω του 50% για τα επενδυτικά μέτρα του ΠΑΑ με μειωμένες εγγυήσεις.
- Χαμηλότερο ποσοστό στους επιτόπιους ελέγχους για την ταυτοποίηση και την καταγραφή των ζώων μέχρι ποσοστού 1,5%.
- Πλήρης ευελιξία για τη μεταφορά πόρων μεταξύ των μέτρων του ΠΑΑ.

Όσον αφορά στη στήριξη του ελαιοπαραγωγικού κλάδου, σημειώνεται ότι χαρακτηριστικό παράδειγμα της σημασίας που αποδίδει η Κυβέρνηση στην ελαιοκομία συνιστά το ότι με συντονισμένες προσπάθειες κατάφερε το ελληνικό ελαιόλαδο και οι ελληνικές βρώσιμες ελιές να μην επιβαρυνθούν με πρόσθετους δασμούς από τις Η.Π.Α., γεγονός που συμβάλλει στην απρόσκοπτη εξαγωγή των δύο αυτών κορυφαίων αγροτικών προϊόντων στη μεγάλη αμερικανική αγορά αλλά και στην απόκτηση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος έναντι αντίστοιχων προϊόντων άλλων χωρών της Ε.Ε..

Επιπλέον, το θέμα της προστασίας των ελληνικών Γεωγραφικών Ενδείξεων εν γένει αλλά και ειδικά στις διμερείς εμπορικές συμφωνίες της Ε.Ε. με Τρίτες Χώρες αποτελεί υψηλή προτεραιότητα για το ΥΠΑΑΤ. Κυρίαρχη επιδίωξη της παρούσας Κυβέρνησης αποτελεί η πλήρης προστασία όλων των Ελληνικών Γεωγραφικών Ενδείξεων, των 107 γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, που φέρουν τις ονομασίες Π.Ο.Π. (Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης) και Π.Γ.Ε. (Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη). Σημειώνεται ότι από τα προαναφερθέντα 107 ελληνικά προϊόντα Π.Ο.Π. ή Π.Γ.Ε. τα 30 είναι ελαιόλαδα και μεταξύ αυτών είναι και το ελαιόλαδο «ΚΑΛΑΜΑΤΑ ΠΟΠ».

Η δε πρόσφατη ιστορική Συμφωνία Γεωγραφικών Ενδείξεων μεταξύ Ε.Ε. και Κίνας αποτελεί μεγάλη επιτυχία για την Ελλάδα και τους Έλληνες παραγωγούς καθώς προστατεύει 6 σημαντικά ελληνικά προϊόντα, μεταξύ των οποίων οι ελιές Καλαμάτας και το ελαιόλαδο Σητείας, ενώ υπάρχει η δυνατότητα περαιτέρω ενσωμάτωσης και άλλων ποιοτικών προϊόντων.

Ήδη ο Υπουργός έχει πραγματοποιήσει συναντήσεις με τη Διεπαγγελματική Οργάνωση Ελαιολάδου κατά τις οποίες συζητήθηκε η αναγκαιότητα λήψης διαρθρωτικών μέτρων για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, της παραγωγής της ελαιοκομίας, των προωθητικών δράσεων και της μείωσης του κόστους παραγωγής, αλλά και για τη στήριξη της τυποποίησης και εμπορευσιμότητας του ελαιολάδου. Πιο συγκεκριμένα συζητήθηκαν θέματα όπως

- Να επανεξεταστεί, προκειμένου να καταστεί αποτελεσματικότερος, ο τρόπος διεξαγωγής της δακοκτονίας.
- Να επανεξεταστεί το καθεστώς ασφάλισης των ελαιοπαραγωγών στον ΕΛ.Γ.Α. στην κατεύθυνση της ενίσχυσης της ανταποδοτικότητας της εισφοράς των ελαιοπαραγωγών.
- Να ενισχυθούν οι έλεγχοι του Ε.Φ.Ε.Τ., οι οποίοι διασφαλίζουν τη συμμόρφωση των διακινούμενων ελαιολάδων με υψηλά ποιοτικά πρότυπα.
- Να αντιμετωπιστεί το φαινόμενο της παράνομης και μαύρης διακίνησης ελαιολάδου κυρίως με τη θεσμοθέτηση του ηλεκτρονικού τιμολογίου και διασταυρωτικών ελέγχων.

- Να εξεταστεί η δυνατότητα χορηγήσεως κινήτρων για συγχωνεύσεις τόσο των συνεταιρισμών όσο και των τυποποιητικών μονάδων.
 - Να συνεχίσουν και να διευρυνθούν τα προγράμματα προώθησης του ελαιολάδου.
- Τόσο το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων όσο και η Εθνική Διεπαγγελματική Οργάνωση Ελαιολάδου αλλά και οι φορείς που τη συγκροτούν, συμφώνησαν να εργαστούν στο αμέσως επόμενο χρονικό διάστημα, προκειμένου να εκπονήσουν ένα στρατηγικό σχέδιο για την ανάπτυξη της ελαιοκομίας στην Ελλάδα, το οποίο θα θέτει βραχυπρόθεσμους, μεσοπρόθεσμους και μεσομακροπρόθεσμους στόχους.

Περαιτέρω, όσον αφορά στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδος (ΠΑΑ) 2014-2020, επισημαίνεται ότι βασικές προτεραιότητες της στρατηγικής για την αγροτική ανάπτυξη που εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα, αποτελούν η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας του αγροδιατροφικού συστήματος και η ενίσχυση της αλυσίδας αξίας των εγχώριων αγροτικών προϊόντων. Οι εν λόγω προτεραιότητες επιδιώκονται, μεταξύ των άλλων, μέσα από την ενθάρρυνση ιδιωτικών επενδύσεων, με στόχο τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την καθετοποίηση της παραγωγής τους σε προϊόντα με συγκριτικό πλεονέκτημα, που στοχεύουν στην αύξηση της παραγωγικότητας.

Στο πλαίσιο αυτό συμπεριλαμβάνεται και η ενίσχυση επενδύσεων, που αφορούν στην ελαιοκαλλιέργεια, τόσο σε επίπεδο πρωτογενούς όσο και δευτερογενούς τομέα. Ως εκ τούτου, κατά την τρέχουσα προγραμματική περίοδο, μέσα από το Π.Α.Α. 2014-2020, το οποίο αξιοποιεί τα κονδύλια του Πυλώνα II της Κ.Α.Π., υλοποιούνται Μέτρα και Δράσεις από τα οποία επωφελείται, μεταξύ των άλλων, και η ελαιοκαλλιέργεια.

Ενδεικτικά, αναφέρονται τα εξής υπομέτρα:

- 4.1 «Επενδύσεις στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις»

Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, το οποίο έχει προκηρυχθεί ήδη, μεταξύ των άλλων, δίνεται στήριξη σε εκμεταλλεύσεις, συμπεριλαμβανομένων αυτών που καλλιεργούν την ελιά και παράγουν ελαιόλαδο, που στρέφονται προς ποιοτικά γεωργικά προϊόντα, ώστε να διευκολυνθεί η προσαρμογή τους στις ανάγκες της αγοράς και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητά τους.

- 4.2 «Επενδύσεις στη μεταποίηση/εμπορία και/ή ανάπτυξη γεωργικών προϊόντων»

Στο πλαίσιο των δράσεων του εν λόγω υπομέτρου, οι οποίες έχουν προκηρυχθεί ήδη, όπου συμπεριλαμβάνεται και ο τομέας του ελαιολάδου, μεταξύ των άλλων, δίνεται στήριξη σε πολύ μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις (Μ.Μ.Ε.), με στόχο την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων τους, καθιστώντας τα ελκυστικά στους καταναλωτές και ενισχύοντας τον εξαγωγικό τους προσανατολισμό.

- 3.1 «Στήριξη για νέα συμμετοχή σε συστήματα ποιότητας»

Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, όπου συμπεριλαμβάνεται και ο τομέας του ελαιολάδου, μεταξύ των άλλων, δίνεται στήριξη σε παραγωγούς για την παραγωγή βιολογικού ελαιολάδου. Η στήριξη αφορά στις πάγιες δαπάνες που απορρέουν από τη συμμετοχή στο σύστημα ποιότητας.

- 3.2 «Στήριξη για δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης που υλοποιούνται από ομάδες παραγωγών στην εσωτερική αγορά»

Στο πλαίσιο του εν λόγω υπομέτρου, όπου συμπεριλαμβάνεται και ο τομέας του ελαιολάδου, μεταξύ των άλλων, θα δοθεί στήριξη σε ομάδες παραγωγών (ομάδες παραγωγών, οργανώσεις παραγωγών, διεπαγγελματικές οργανώσεις ή άλλου νομικού τύπου οντότητες, με δυνατότητα συμμετοχής, εκτός των παραγωγών, και ιδιοκτητών μονάδων μεταποίησης) για δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης βιολογικού ελαιολάδου στην εσωτερική αγορά (εντός της Ε.Ε.).

- 9 «Σύσταση ομάδων και οργανώσεων παραγωγών»

Στο πλαίσιο του εν λόγω μέτρου, όπου συμπεριλαμβάνεται και ο τομέας του ελαιολάδου, δίνεται στήριξη για την ίδρυση νέων ομάδων και οργανώσεων παραγωγών, μετά από την επίσημη αναγνώρισή τους από την αρμόδια αρχή, για τα πέντε πρώτα έτη λειτουργίας των εν λόγω σχημάτων.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του Π.Α.Α. 2014-2020, δίνεται η δυνατότητα για τη δημιουργία συνεργασιών με τη μορφή Επιχειρησιακών Ομάδων (Ε.Ο.) στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (Ε.Σ.Κ.) για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας από το Μέτρο 16 «ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ». Μέσω του εν λόγω Μέρους ενθαρρύνεται και προωθείται η έναρξη και λειτουργία νέας συνεργασίας με τη μορφή Επιχειρησιακής Ομάδας Ε.Σ.Κ. μεταξύ τουλάχιστον δύο φορέων (δρώντων), προερχομένων τόσο από την παραγωγική δραστηριότητα (γεωργία και κτηνοτροφία, όπως γεωργοί, ομάδες και οργανώσεις παραγωγών, Μ.Μ.Ε. κ.λπ.) όσο και από την επιστημονική και ερευνητική κοινότητα ή άλλους φορείς (Μ.Κ.Ο., περιβαλλοντικές οργανώσεις κ.λπ.) που ασχολούνται με τον αγροτικό τομέα και τον τομέα των τροφίμων, με στόχο την άμβλυνση ή και επίλυση υφιστάμενων προβλημάτων που εντοπίζονται κυρίως στο αγρο-διατροφικό σύστημα και στο περιβάλλον μέσα στο οποίο αυτό λειτουργεί, χρησιμοποιώντας και αναπτύσσοντας παράλληλα καινοτόμους μεθόδους.

Στο πλαίσιο αυτό ενισχύεται η ίδρυση και η λειτουργία επιχειρησιακών ομάδων Ε.Σ.Κ. για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας όσον αφορά στην υλοποίηση πιλοτικών έργων και στην ανάπτυξη νέων προϊόντων, πρακτικών, διεργασιών και τεχνολογιών στους τομείς της γεωργίας και των τροφίμων (όταν αυτά αποτελούν προϊόν του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης).

Πέραν των ανωτέρω, στο πλαίσιο του Π.Α.Α. υλοποιούνται και τα 50 τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα από τοπικούς αναπτυξιακούς φορείς (Ομάδες Τοπικής Δράσης – Ο.Τ.Δ.) στο πλαίσιο του Μέρους 19 του Π.Α.Α. (Στήριξη της στρατηγικής τοπικής ανάπτυξης με πρωτοβουλία τοπικών κοινοτήτων – LEADER). Τα προγράμματα αυτά έχουν ολοκληρωμένη χωρική προσέγγιση και υλοποιούνται σε αγροτικές περιοχές με δυνατότητα υλοποίησης επενδύσεων σε Δημοτικές/Τοπικές Κοινότητες με πληθυσμό έως 15.000 κατοίκους (με εξαίρεση τα μικρά νησιά).

Μεταξύ άλλων, δίνεται και η δυνατότητα υλοποίησης επενδύσεων ιδιωτικού χαρακτήρα, οι οποίες μπορούν να αφορούν και στον δευτερογενή τομέα και να συμπεριλαμβάνουν και το ελαιόλαδο.

Όσον αφορά στη νέα προγραμματική περίοδο (2021-2027), σημειώνεται ότι, στο πλαίσιο του σχεδίου του βασικού κανονισμού σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων, συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, και οι εξής ειδικοί στόχοι:

- Ενίσχυση του προσανατολισμού προς την αγορά και αύξηση της ανταγωνιστικότητας, συμπεριλαμβανομένης μεγαλύτερης εστίασης στην έρευνα, την τεχνολογία και την ψηφιοποίηση.
- Βελτίωση της θέσης των αγροτών στην αλυσίδα αξίας.
- Βελτίωση της ανταπόκρισης της γεωργίας της ΕΕ στις απαιτήσεις της κοινωνίας όσον αφορά στα τρόφιμα και στην υγεία, συμπεριλαμβανομένης της απαίτησης για ασφαλή, θρεπτικά και βιώσιμα τρόφιμα, απορρίμματα τροφίμων, καθώς και καλή μεταχείριση των ζώων.

Η επίτευξη των ανωτέρω στόχων θα πραγματοποιηθεί μέσω μίας δέσμης παρεμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων αυτών που στοχεύουν στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας όλων των γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένου και του ελαιολάδου, καθώς και μέσω της εξωστρέφειάς τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο σχέδιο του νέου κανονισμού. Οι παρεμβάσεις αυτές θα επιλεγούν σε συνέχεια εκπόνησης της SWOT ανάλυσης για τη μελέτη των δυνατών και των αδύνατων σημείων, των απειλών και των ευκαιριών, της καταγραφής των αναγκών αλλά και της σχετικής διαβούλευσης, στο πλαίσιο λειτουργίας της εταιρικής σχέσης με τους αρμόδιους εμπλεκόμενους φορείς.

Στο σχέδιο του νέου κανονισμού για την αγροτική ανάπτυξη προβλέπονται ως παρεμβάσεις η υλοποίηση επενδύσεων και η συνεργασία, οι οποίες θα προβλέπουν

τις κατηγορίες εκείνες που θα αναδειχθούν μέσα από την προαπαιτούμενη ανωτέρω διαδικασία.

Σε κάθε περίπτωση, στο πλαίσιο της μεταρρύθμισης της Κ.Α.Π. μετά το 2020 και μέσα από διαβούλευση με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, θα προταθούν και θα συμπεριληφθούν τομεακές παρεμβάσεις στον τομέα του ελαιολάδου και της βρώσιμης ελιάς, στο πλαίσιο του εθνικού στρατηγικού σχεδίου της χώρας μας, ενώ στην πρόθεση της Κυβέρνησης είναι η ενίσχυση των Συνδεδεμένων Ενισχύσεων στον τομέα.

Τονίζεται ότι για το ΥΠΑΑΤ. η υλοποίηση επενδύσεων που αφορούν στον πρωτογενή τομέα (γεωργικές εκμεταλλεύσεις), στις υπηρεσίες που σχετίζονται με αυτόν (συστήματα ποιότητας), καθώς και στον δευτερογενή τομέα της οικονομίας (μεταποίηση), αποτελούν τις προτεραιότητες όλων των προγραμματικών περιόδων.

Περαιτέρω, αξιοσημείωτο είναι το ότι το ΥΠΑΑΤ., επιδιώκοντας τη στήριξη του τομέα του ελαιολάδου, υλοποιεί, μεταξύ άλλων, Προγράμματα Εργασίας των Οργανώσεων Παραγωγών Ελαιουργικών Φορέων (Ο.Ε.Φ.). Ειδικότερα, η Κυβέρνηση κατόρθωσε να εξασφαλίσει για την τριετία 2018-2021 την υλοποίηση των εν λόγω προγραμμάτων με συνολική ενωσιακή χρηματοδότηση 33.294.000 €.

Τα ανωτέρω προγράμματα:

1. Εγκρίθηκαν και υλοποιούνται σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΕ) αριθ. 611/2014 και 615/2014 και την αριθ. 61/16616/31-1-2018 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β'271/1-2-2018).
2. Αφορούν σε περίπου 16.000 παραγωγούς σε όλη την ελληνική επικράτεια, η οποία για τις ανάγκες αυτών έχει χωριστεί σε τέσσερις περιφερειακές ζώνες, ήτοι Πελοπόννησος, Κρήτη, Υπόλοιπο Ηπειρωτικής Χώρας (συμπεριλαμβανομένης της Εύβοιας) και Υπόλοιπο Νησιωτικής Χώρας.
3. Περιλαμβάνουν δράσεις στον τομέα της παρακολούθησης και διαχείρισης της αγοράς στον κλάδο του ελαιολάδου και της επιτραπέζιας ελιάς, στον τομέα της βελτίωσης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων της ελαιοκαλλιέργειας (ανάπτυξη ορθών γεωργικών πρακτικών, τεχνικών αντικατάστασης των χημικών προϊόντων κ.λπ.), στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελαιοκαλλιέργειας μέσω του εκσυγχρονισμού (κατάρτιση παραγωγών, αντικατάσταση μη παραγωγικών δένδρων με νέα κ.λπ.), στη βελτίωση της ποιότητας του ελαιολάδου (βελτίωση των συνθηκών καλλιέργειας, συγκομιδής, παράδοσης και αποθεματοποίησης, παροχή τεχνικής βοήθειας στην παραγωγή και στη μεταποιητική διαδικασία, αξιοποίηση καταλοίπων παραγωγής ελαιολάδου κ.λπ.) και τέλος στον τομέα της ικνηλασιμότητας, της πιστοποίησης και της προστασίας της ποιότητας του ελαιολάδου και της επιτραπέζιας ελιάς.

Επιπλέον, στο πλαίσιο του Καν (ΕΕ) 2014/1144 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των Καν(ΕΕ) 2015/1829 και 2015/1831 της Επιτροπής σχετικά με τις ενέργειες προβολής και προώθησης αγροτικών προϊόντων στην εσωτερική αγορά της Ε.Ε. και στις αγορές τρίτων χωρών, εγκρίθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και υλοποιούνται 19 τριετή χρηματοδοτούμενα προγράμματα προώθησης αγροτικών προϊόντων συνολικού προϋπολογισμού περίπου 46.000.000 ευρώ. Στόχος των εν λόγω προγραμμάτων είναι η ευαισθητοποίηση των καταναλωτών για τα ιδιαίτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά των γεωργικών προϊόντων, για τις φιλικές προς το περιβάλλον μεθόδους παραγωγής τους και τα συστήματα ποιότητας που εφαρμόζονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η προβολή της σημασίας των κοινοτικών συστημάτων που αφορούν ΠΟΠ, ΠΓΕ και βιολογικά προϊόντα. Ειδικότερα, όσον αφορά στην προώθηση της επιτραπέζιας ελιάς, επισημαίνεται ότι υλοποιούνται τέσσερα (4) προγράμματα με φορέα υλοποίησης την ΠΕΜΕΤΕ (1 πρόγραμμα στην εσωτερική αγορά και τρία προγράμματα σε τρίτες χώρες) συνολικού προϋπολογισμού 11.106.660 €. Το δε ελαιόλαδο προωθείται σε ένα (1) πρόγραμμα, μαζί με άλλα προϊόντα με φορέα υλοποίησης την Αγροδιατροφική Σύμπραξη της Περιφέρειας Κρήτης, συνολικού προϋπολογισμού 1.174.765 €.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αναγνωρίζοντας τις προκλήσεις που καλούνται να αντιμετωπίσουν οι ελαιοπαραγωγοί ολόκληρης της χώρας, με παρέμβασή του στην τακτική σύνοδο του Συμβουλίου Υπουργών Γεωργίας και Αλιείας που πραγματοποιήθηκε στις 18 Νοεμβρίου 2019 στις Βρυξέλλες:

- ανέδειξε τις μεγάλες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι ελαιοκαλλιεργητές της Ελλάδας εξαιτίας, μεταξύ άλλων, των ακραίων καιρικών φαινομένων, απόρροια της κλιματικής αλλαγής,
- υπογράμμισε ότι «οι ελαιοπαραγωγοί βλέπουν το εισόδημά τους να αφανίζεται για δεύτερη συνεχή χρονιά» και
- κάλεσε την Επιτροπή να συνεκτιμήσει τα δεδομένα και να εξετάσει εναλλακτικές ενίσχυσης του τομέα για να διασφαλιστεί η βιωσιμότητά του.

Όσον αφορά στη διάθεση του πρώιμου καρπουζιού, σημειώνεται ότι, αν και υπήρξαν έντονοι προβληματισμοί στις αρχές Απριλίου πως η πρώιμη παραγωγή καρπουζιού δεν θα μπορούσε να διατεθεί στην αγορά λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού, δεδομένου πως το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής εξάγεται και μάλιστα κυρίως στη βαρέως πληγείσα Ιταλία, εντούτοις, μετά το άνοιγμα της αγοράς η συγκομιδή του πρώιμου καρπουζιού προχώρησε κανονικά, οι εξαγωγές επίσης και οι τιμές του κρίνονται ικανοποιητικές. Μέχρι σήμερα, περίπου το 40% του πρώιμου καρπουζιού έχει ήδη πωληθεί στην αγορά του εσωτερικού και του εξωτερικού και η διαδικασία συνεχίζεται με τον ίδιο καλό ρυθμό.

Αναφορικά με τα δικαιώματα βασικής ενίσχυσης σημειώνεται ότι, στους καλλιεργητές θερμοκηπιακών προϊόντων δεν κατανεμήθηκαν δικαιώματα βασικής ενίσχυσης το 2015 (πρώτη κατανομή). Ωστόσο, επειδή οι εν λόγω καλλιέργειες μπορούν να ενεργοποιήσουν δικαιώματα, έχει αρχίσει από τον ΟΠΕΚΕΠΕ ο έλεγχος τυχόν εκκρεμοτήτων και η τακτοποίησή τους από το έτος 2013 προχωρώντας σταδιακά και στα επόμενα έτη. Δεδομένου όμως ότι δίνεται προτεραιότητα στις πληρωμές του τρέχοντος έτους ενίσχυσης, δηλαδή στις αιτήσεις 2019, δεν είναι δυνατόν να δοθεί ακριβής προγραμματισμός για τα προηγούμενα έτη.

Ταυτόχρονα με όλα τα παραπάνω, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μελετά και τρόπους αποζημίωσης των παραγωγών των λαϊκών αγορών για τις ημέρες που δεν κατάφεραν να εκθέσουν τα προϊόντα τους εξαιτίας της απαγόρευσης μετακίνησης, ενώ το αρμόδιο Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων πρόκειται να ρυθμίσει τα ζητήματα που προέκυψαν στον τομέα αυτόν.

Όσον αφορά στα θέματα επισιτιστικής επάρκειας και διατροφικής ασφάλειας, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, στην κατεύθυνση της στενής παρακολούθησης των επιπτώσεων που προκαλεί η πανδημία του κορωνοϊού στον πρωτογενή τομέα, συγκάλεσε την πρώτη τηλεδιάσκεψη της Ομάδας Εργασίας που έχει επιφορτιστεί με το κρίσιμο έργο της διασφάλισης της επισιτιστικής επάρκειας και της θωράκισης της διατροφικής ασφάλειας.

Κατά τη διάρκεια της τηλεδιάσκεψης ο Υπουργός έθεσε ως προτεραιότητα της Ομάδας Εργασίας την παρακολούθηση των εκτεταμένων και σοβαρών διαταραχών στον αγροτοδιατροφικό τομέα, προκειμένου να προτείνουν τα κατάλληλα μέτρα για την αποτροπή του επισιτιστικού κινδύνου, τονίζοντας όμως ότι μέχρι τώρα δεν έχει παρουσιαστεί τέτοιο πρόβλημα και ότι αντιθέτως ο αγροτοδιατροφικός τομέας έχει λειτουργήσει ικανοποιητικά.

Υπενθυμίζεται ότι σκοπός της συγκεκριμένης Ομάδας Εργασίας, η οποία απαρτίζεται από στελέχη των εποπτευόμενων οργανισμών του Υπουργείου καθώς και ακαδημαϊκούς, είναι η μελέτη και η υποβολή προτάσεων προς τον Υπουργό για την απρόσκοπτη συνέχιση της παραγωγικής διαδικασίας και της ανεμπόδιστης διακίνησης των τροφίμων στην πατρίδα μας.

Είναι φανερό ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων παρακολουθεί στενά τις ασυμμετρίες που παρατηρούνται στον πρωτογενή τομέα και θα στηρίξει εμπράκτως όλους όσους έχουν υποστεί ζημία από τα μέτρα αποτροπής εξάπλωσης της πανδημίας, παρεμβαίνοντας αποφασιστικά και ουσιαστικά σε κάθε ζήτημα που τυχόν προκύπτει, με στοχευμένη λήψη μέτρων. Επίσης, το Υπουργείο παρακολουθεί στενά την αγορά για την αποτροπή κερδοσκοπικών πρακτικών.

Ο εποικοδομητικός διάλογος που έχει αναπτυχθεί, μέσω τηλεδιασκέψεων, μεταξύ του ΥΠΑΑΤ και των εκπροσώπων καλλιεργητών, κτηνοτρόφων, μελισσοκόμων, ανθοκόμων και αλιέων από όλη τη χώρα, για την επίλυση των ζητημάτων που έχουν προκύψει στην παραγωγή εξαιτίας των επιπτώσεων της πανδημίας του κορωνοϊού, θα συνεχιστεί.

Βασικός προσανατολισμός του ΥΠΑΑΤ παραμένει η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, η αύξηση της προστιθέμενης αξίας και η εξωστρέφεια των αγροτικών προϊόντων της πατρίδας μας. Ιδιαίτερα υπό την παρούσα συγκυρία, προτεραιότητα του Υπουργείου είναι η διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας και η περιφρούρηση της διατροφικής ασφάλειας.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Υπουργείο Οικονομικών
-Γραφείο κ. Υπουργού
2. Βουλευτή κ. Π. Μανιά